

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНИ
(Держенергоефективності)**

пров. Музейний, 12, м. Київ, 01001, тел./факс: (044) 590-59-60 (61), 590-59-74
E-mail: [saee@saee.gov.ua](mailto:sae@saee.gov.ua), сайт: www.saee.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37536010

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Держана регуляторна служба
України**

Відповідно до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України надає на погодження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів» (далі – проект акта).

Проект акта розроблено на виконання частини другої статті 8 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», пункту 720¹² Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

- Додатки:
1. Проект постанови на 20 арк. в 1 прим.;
 2. Пояснювальна записка на 4 арк. в 1 прим.;
 3. Аналіз регуляторного впливу на 13 арк. в 1 прим.;
 4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.;
 5. Довідка Міністерства енергетики України на 1 арк. в 1 прим.

Т.в.о. Голови

О. Кушнір
296-27-19

Костянтин ГУРА

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2021 р. №

Київ

Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів

Відповідно до статті 5 Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності” Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів, що додається до оригіналу.
2. Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження забезпечити впровадження Технічного регламенту, затвердженого цією постановою.
3. Внести до переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1069 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 50, ст. 1550), зміну, що додається.
4. Ця постанова набирає чинності через шість місяців з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-5.4-6834 від 26.04.2021
КЕП: Бойко Ю. М. 26.04.2021 19:16
12A1C72050EC68540400000013D30500657D0F00

С. Гуря

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2021 р. №

ЗМІНА,
що вноситься до переліку видів продукції, щодо яких
органи державного ринкового нагляду здійснюють
державний ринковий нагляд

Доповнити перелік пунктом 58 такого змісту:

“58. Твердопаливні
котли

постанова Кабінету
Міністрів України
від № “Про
затвердження Технічного
регламенту щодо вимог до
екодизайну для
твердопаливних котлів”

Держпродспоживслужба”.

Міністерство енергетики України
№26/1.1-5.4-6834 від 26.04.2021
КЕП: Бойко Ю. М. 26.04.2021 19:16
12A1C72050EC6854040B000013D30500657D0F00

К. Гуря

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ

щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів

I. Загальна частина

1. Цей Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну для введення в обіг та експлуатацію твердопаливних котлів номінальною тепловою потужністю до 500 кВт включно, та зокрема інтегровані у котельні обігрівальні комплекси на твердому паливі, допоміжні обігрівачі, терморегулятори та прилади на сонячній енергії, як визначено у пункті 3 розділу I Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 02 листопада 2020 року № 705, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 січня 2021 року за № 16/35638.

Цей Технічний регламент розроблено на основі Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/1189 від 28 квітня 2015 року, що доповнює Директиву 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради, стосовно вимог щодо екодизайну для твердопаливних котлів.

2. Дія цього Технічного регламенту не поширюється на:

котли, що виробляють тепло виключно для нагрівання питної води або води для побутових потреб;

котли для нагріву і розподілу газоподібних теплоносіїв, таких як пари чи повітря;

когенераційні твердопаливні котли з максимальною електричною потужністю 50 кВт чи більше;

котли, паливом для яких є недеревинна біомаса.

3. У цьому Технічному регламенті терміни вживаються в такому значенні:

твердопаливний котел — пристрій, обладнаний одним або кількома твердопаливними теплогенераторами, які постачають тепло до водяної системи централізованого тепlopостачання для досягнення і підтримання бажаного рівня температури всередині одного чи кількох закритих приміщень, втрата тепла якого у зовнішнє середовище становить не більше 6 % номінальної теплової потужності;

централізована система водяного опалення — система, в якій використовується вода в якості теплоносія, за допомогою

якого централізовано згенероване тепло подається до опалювальних приладів для обігріву будівель або їх частин, включаючи теплові мережі для кількох будівель або районні теплові мережі;

твердопаливний теплогенератор — частина твердопаливного котла, яка виробляє тепло шляхом спалювання твердого палива;

номінальна теплова потужність або «Pr» — заявлена теплова потужність твердопаливного котла під час забезпечення обігріву закритих приміщень з використанням рекомендованого палива, виражена у кВт;

тверде паливо — паливо, яке є твердим за кімнатної температури всередині приміщення, у тому числі тверда біомаса та тверде викопне паливо;

біомаса — придатні для біологічного розкладання частки продукції, відходів і залишків біологічного походження в сільському господарстві (у тому числі рослинних і тваринних речовин), лісовому господарстві та суміжних галузях, включаючи рибальство та аквакультуру, а також придатна для біологічного розкладання частка промислових та побутових відходів;

деревна біомаса — біомаса, отримана з дерев, кущів і чагарників, у тому числі дрова, тріска, пресована деревина у формі гранул, пресована деревина у формі брикетів і тирсу;

недеревна біомаса — біомаса, відмінна від деревної біомаси, у тому числі солома, міскантус, очерет, кісточки, зерна, кісточки оливок, оливкова макуха та горіхова шкаралупа;

викопне паливо — паливо, відмінне від біомаси, у тому числі антрацит, буре вугілля, коксівне вугілля, кам'яне вугілля, а також, для цілей цього Технічного регламенту, торф;

котел на біомасі — твердопаливний котел, в якому використовується біомасу як рекомендоване паливо;

котел на недеревній біомасі — котел на біомасі, який використовує недеревну біомасу як рекомендоване паливо або для якого деревна біомаса, викопне паливо або суміш біомаси і викопного палива не зазначено як інші допустимі види палива;

рекомендоване паливо — один вид твердого палива, який необхідно переважно використовувати для котла відповідно до інструкцій виробника;

інше допустиме паливо — тверде паливо, відмінне від рекомендованого палива, яке можна використовувати у твердопаливному котлі, відповідно до інструкцій постачальника і яке включає будь-який вид палива, зазначений в інструкції з експлуатації для монтажників і кінцевих споживачів, на веб-сайтах постачальників з вільним доступом, у технічних рекламних матеріалах та рекламних оголошеннях;

когенераційний твердопаливний котел — твердопаливний котел, здатний одночасно виробляти теплову й електричну енергію;

сезонна енергоефективність обігріву приміщень або « η_s » — співвідношення між тепловим навантаженням твердопаливного котла для визначеного опалювального періоду та річним споживання енергії, необхідної для задоволення цього навантаження, виражене у відсотках (%);

тверді частки — частинки різноманітної форми, структури і щільності, розсіяні в газоподібній фазі паливного газу.

Визначення, що застосовуються у додатках 2–5 до цього Технічного регламенту, вживаються у значеннях, наведених у додатку 1 до цього Технічного регламенту.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в законах України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про стандартизацію», та Технічному регламенті щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2018 р. № 804 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2678).

II. Вимоги до екодизайну

4. Вимоги до екодизайну наведено у додатку 2 до цього Технічного регламенту.

Твердопаливні котли повинні відповідати вимогам до екодизайну, викладеним у пунктах 1 і 2 додатка 2 до цього Технічного регламенту, через 4,5 роки після набрання чинності цим Технічним регламентом.

5. Вимірювання та розрахунки відповідності вимогам до екодизайну здійснюють відповідно до методів, визначених у додатку 3 до цього Технічного регламенту.

III. Оцінка відповідності

6. Оцінка відповідності твердопаливних котлів вимогам цього Технічного регламенту здійснюється шляхом застосування процедури внутрішнього контролю дизайну або процедури системи управління для оцінки відповідності, наведених у додатках 3 та 4 до Технічного регламенту щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2018 р. № 804 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2678).

Для проведення оцінки відповідності, технічна документація повинна містити інформацію, визначену в пункті 2 (в) додатка 2 до цього Технічного регламенту.

IV. Процедура верифікації для цілей ринкового нагляду

7. Перевірка відповідності характеристик твердопаливних котлів вимогам цього Технічного регламенту здійснюється згідно з вимогами до процедури верифікації для цілей ринкового нагляду, встановленими в додатку 4 до цього Технічного регламенту.

V. Орієнтовні еталонні показники

8. Орієнтовні еталонні показники для найефективніших твердопаливних котлів, доступних на ринку на момент набуття чинності цим Технічним регламентом, визначені в додатку 5 до цього Технічного регламенту.

VI. Перехідні положення

9. До вступу в дію вимог до екодизайну, що впроваджуються через 4,5 роки після набрання чинності цим Технічним регламентом, дозволяється введення в обіг та експлуатація твердопаливних котлів, що відповідають вимогам чинних на момент прийняття цього Технічного регламенту національних норм стосовно сезонної енергоефективності обігріву приміщень, а також викидів твердих частинок, органічних газоподібних сполук, монооксиду вуглецю і оксидів азоту.

П. ур. К.Ю.

Додаток 1

до Технічного регламенту
щодо вимог до екодизайну
для твердопаливних котлів

Визначення, що застосовуються у додатках 2–5 до Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів

У додатках 2–5 до цього Технічного регламенту застосовуються такі визначення:

сезонні викиди під час обігріву приміщень означає:

— для твердопаливних котлів з автоматичною подачею — середньозважений показник обсягу викидів при номінальній тепловій потужності та обсягу викидів при 30% номінальної теплової потужності, виражений у мг/м^3 ;

— для твердопаливних котлів з ручною подачею, що здатні працювати в безперервному режимі при 50% від номінальної теплової потужності — середньозважений показник обсягу викидів при номінальній тепловій потужності та обсяг викидів при 50% від номінальної теплової потужності, виражений у мг/м^3 ;

— для твердопаливних котлів з ручною подачею, що не здатні працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності або менше — обсяг викидів при номінальній тепловій потужності, виражений у мг/м^3 ;

— для когенераційних твердопаливних котлів — обсяг викидів при номінальній тепловій потужності, виражений у мг/м^3 ;

котел на викопному паливі — твердопаливний котел, для якого рекомендованим паливом є викопне паливо або суміш біомаси і викопного палива;

корпус твердопаливного котла — частина твердопаливного котла, призначена для кріплення теплогенератора на твердому паливі;

ідентифікатор моделі — код, зазвичай літерно-цифровий, який вирізняє конкретну модель твердопаливного котла з-поміж інших моделей під тією самою назвою торговельної марки або виробника;

конденсаційний котел — твердопаливний котел, в якому за нормальних умов експлуатації та при певній робочій температурі води, водяна пара в продуктах згоряння частково конденсується, з метою використання прихованого тепла конденсації цієї пари для нагрівання;

комбінований котел — твердопаливний котел, який також призначений для забезпечення тепла для постачання гарячої води та санітарних потреб при заданій температурі, об'ємах та подачі в певні проміжки часу, і який під'єднаний до зовнішнього джерела питної води або води для санітарних потреб;

інша деревна біомаса — деревна біомаса, відмінна від: дров із вмістом вологи ≤ 25 %, тріски з вмістом вологи ≥ 15 %, пресованої деревини у формі гранул або брикетів чи тирси з вологістю ≤ 50 %;

вміст вологи — співвідношення маси води у паливі і загальної маси палива, використовуваного у твердопаливних котлах;

інше викопне паливо — викопне паливо, відмінне від кам'яного вугілля, бурого вугілля (у тому числі брикетів), коксівного вугілля, антрациту або брикетів із суміші різних видів викопного палива;

електрична ефективність або « η_{el} » — відношення виробленої електроенергії до загального споживання енергії для когенераційного обігрівача приміщень; при цьому загальне споживання енергії виражається через вищу теплотворну здатність GCV або через значення кінцевого енергоспоживання, помножене на коефіцієнт перетворення CC, виражене у відсотках (%);

вища теплотворна здатність GCV — загальна кількість тепла, що виділяється одиничною величиною палива при повному згорянні з киснем після охолодження продуктів згоряння до кімнатної температури. Це значення включає в себе конденсаційну теплоту усієї водяної пари, що міститься у паливі, і водяної пари, яка формується при згорянні усього водню, що міститься у паливі;

коефіцієнт перетворення CC — коефіцієнт, який відображає проектну середню ефективність виробництва енергії на рівні 40 %, значення коефіцієнту перетворення CC = 2,5;

потреба у електричній енергії при максимальній тепловій потужності « $e_{l_{max}}$ » — обсяг споживання електроенергії твердопаливним котлом за номінальної теплової потужності без урахування споживання електроенергії резервним нагрівачем і вбудованим додатковим обладнанням зі зменшення викидів, виражений у кВт;

потреба у електричній енергії при мінімальній тепловій потужності « $e_{l_{min}}$ » — обсяг споживання електроенергії твердопаливним котлом за застосовного часткового навантаження без урахування споживання електроенергії резервним нагрівачем і вбудованим додатковим обладнанням зі зменшення викидів, виражений у кВт;

резервний нагрівач — резистивний електроелемент, що використовує ефект Джоуля, який виробляє тепло тільки для того, щоб запобігати замерзанню твердопаливного котла чи водяної системи централізованого теплопостачання, або тоді, коли зовнішнє джерело припинило теплопостачання (у тому числі в періоди обслуговування) або вийшло з ладу;

застосовне часткове навантаження:

— для твердопаливних котлів з автоматичною подачею — робота при 30% номінальної теплової потужності;

— для твердопаливних котлів з ручною подачею, здатних працювати при 50% від номінальної теплової потужності — робота при 50% номінальної теплової потужності;

енергоспоживання в режимі очікування або « P_{sb} » — енергоспоживання твердопаливного котла в режимі очікування, без урахування енергоспоживання вбудованого додаткового обладнання зі зменшення викидів, виражене в кВт;

режим очікування — стан, в якому твердопаливний котел приєднаний до мережі живлення, використовує електроенергію, що надходить з мережі, для роботи за цільовим призначенням і виконує тільки ті функції, які можуть тривати необмежений проміжок часу: функція реактивації або функція реактивації та тільки індикація увімкненої функції реактивації, та/або відображення інформації на дисплеї та індикація стану;

сезонна енергоефективність обігріву приміщень в активному режимі або « η_{son} » означає:

— для твердопаливних котлів з автоматичною подачею палива: середньозважене значення ККД при номінальній тепловій потужності та ККД при 30 % від номінальної теплової потужності;

— для твердопаливних котлів з ручною подачею палива, які можуть функціонувати при 50 % номінальної теплової потужності у безперервному режимі: середньозважене ККД при номінальній тепловій потужності та ККД при 50 % від номінальної теплової потужності;

— для твердопаливних котлів з ручною подачею палива, які не можуть функціонувати у безперервному режимі при 50 % номінальної теплової потужності і менше: ККД при номінальній тепловій потужності;

— для когенераційних твердопаливних котлів: ККД при номінальній тепловій потужності;

корисна ефективність або « η » — відношення корисної теплової потужності до загального споживання енергії твердопаливного котла, де загальне споживання енергії виражається через вищу теплотворну здатність GCV, та/або через значення кінцевого енергоспоживання, помноженого на коефіцієнт перетворення CC;

корисна тепловіддача або «Р» — кількість виділеного твердопаливним котлом тепла, переданого теплоносієві, виражене в кВт;

терморегулятор — обладнання, з яким взаємодіє кінцевий користувач, задаючи значення і тривалість підтримання бажаної температури в приміщенні, та яке передає відповідні дані на інтерфейс (як, наприклад, центральний процесор) твердопаливного котла, у такий спосіб допомагаючи регулювати температуру в приміщенні;

вища теплотворна здатність у сухому стані або «GCV_{mf}» — загальна кількість тепла, що виділяється одиничною величиною палива при повному згорянні з киснем після охолодження продуктів згорання до кімнатної температури. Це значення включає в себе конденсаційну теплоту усієї водяної пари, що міститься у паливі, і водяної пари, яка формується при згорянні усього водню, що міститься у паливі;

рівноцінна модель — введена в обіг модель з такими самими технічними параметрами, визначеними в Таблиці 1 додатка 2 до цього Технічного регламенту, як і інша модель, введена в обіг тим самим виробником.

Пук.ю

Вимоги до екодизайну

1. Спеціальні вимоги до екодизайну.

Через 4,5 роки після набрання чинності цим Технічним регламентом твердопаливні котли повинні відповідати таким вимогам:

сезонна енергоефективність обігріву приміщень для котлів номінальною тепловою потужністю 20 кВт або менше не повинна бути нижчою за 75%;

сезонна енергоефективність обігріву приміщень для котлів номінальною тепловою потужністю понад 20 кВт не повинна бути нижчою за 77%;

сезонні викиди твердих частинок під час обігріву приміщень не повинні перевищувати 40 мг/м^3 для котлів з автоматичним завантаженням та 60 мг/м^3 для котлів з ручним завантаженням;

сезонні викиди газоподібних органічних сполук під час обігріву приміщень не повинні перевищувати 20 мг/м^3 для котлів з автоматичним завантаженням та 30 мг/м^3 для котлів з ручним завантаженням;

сезонні викиди монооксиду вуглецю під час обігріву приміщень не повинні перевищувати 500 мг/м^3 для котлів з автоматичним завантаженням та 700 мг/м^3 для котлів з ручним завантаженням;

сезонні викиди оксидів азоту під час обігріву приміщень у вигляді викидів діоксиду азоту не повинні перевищувати 200 мг/м^3 для котлів на біомасі та 350 мг/м^3 для котлів на викопному паливі.

Ці вимоги має бути дотримано як для первинного палива, так і для будь-якого іншого придатного палива для твердопаливного котла.

2. Вимоги до інформації про продукт.

Через 4,5 роки після набрання чинності цим Технічним регламентом про твердопаливні котли повинна надаватися така інформація про продукт:

а) в інструкціях з експлуатації для установників і кінцевих користувачів, а також у вільному доступі на веб-сайтах виробників, їх уповноважених представників та імпортерів:

— інформація, наведена в таблиці 1 цього додатка, з технічними параметрами, вимірюваними й обчисленими відповідно до додатка 3 до цього Технічного регламенту, та чітко вказаною кількістю важливих показників, зазначених у цій таблиці;

— будь-які особливі застереження, що їх має бути дотримано під час збирання, встановлення чи обслуговування твердопаливного котла;

— інструкція щодо правильного способу експлуатації твердопаливного котла та вимоги до якості як первинного палива, так і будь-якого іншого придатного палива;

— для твердопаливних теплогенераторів, розроблених для твердопаливних котлів, та корпусів твердопаливних котлів, які буде оснащено такими теплогенераторами — вимоги до збирання (щоб забезпечити відповідність вимогам до екодизайну для твердопаливних котлів) та, у відповідних випадках, перелік рекомендованих виробником комбінацій;

б) у вільному доступі в призначеному для фахівців розділі веб-сайтів виробників, їх уповноважених представників та імпортерів: важлива інформація щодо демонтажу, перероблення та утилізації в кінці строку служби;

в) у технічній документації для цілей оцінки відповідності відповідно до розділу III цього Технічного регламенту:

— інформація, зазначена в пунктах (а) та (б);

— перелік рівноцінних моделей, якщо це можливо;

— якщо рекомендованим паливом чи будь-яким іншим придатним паливом слугує інша деревна біомаса, не деревна біомаса, інше викопне паливо чи інші суміші біомаси та викопного палива, вказані в таблиці 1 цього додатка — опис цього палива, достатній для його однозначної ідентифікації, та технічний стандарт чи специфікація палива, включно з виміряним вмістом вологи та виміряним вмістом попелу, а для іншого викопного палива — також виміряний вміст летких речовин;

г) електрична потужність, нанесена на когенераційний твердопаливний котел як стійке маркування;

Інформація, зазначена у підпункті (в) пункту 2 цього додатка, може бути поєднана з технічною документацією, передбаченою відповідно до інструментів згідно з Технічним регламентом енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 07 серпня 2013 року № 702.

Таблиця 1

Інформаційні вимоги до котлів на твердому паливі

Ідентифікатор(и) моделі	
Режим подачі: [Ручний: котел передбачає експлуатацію з резервуаром для гарячої води об'єму принаймні $x^{(1)}$ літра / Автоматичний: рекомендовано експлуатувати з резервуаром для гарячої води об'ємом принаймні $x^{(2)}$ літрів]	
Конденсаційний котел: [так / ні]	
Когенераційний твердопаливний котел: [так / ні]	Комбінований котел: [так / ні]

Паливо	Рекомендоване паливо (лише один вид):	Інше придатне паливо:	η_s [х %]:	Сезонні викиди під час обігріву приміщень ⁽⁴⁾			
				ГЧ	ГОС	СО	NO _x
				[х] мг / м ³			
Дрова, вміст вологи $\leq 25\%$	[так/ні]	[так/ні]					
Деревні відходи, вміст вологи 15-35%	[так/ні]	[так/ні]					
Деревні відходи, вміст вологи $> 35\%$	[так/ні]	[так/ні]					
Пресована деревина у формі палет чи брикетів	[так/ні]	[так/ні]					
Деревна тирса, вміст вологи $\leq 50\%$	[так/ні]	[так/ні]					
Інша деревинна біомаса	[так/ні]	[так/ні]					
Недеревинна біомаса	[так/ні]	[так/ні]					
Бітумне вугілля	[так/ні]	[так/ні]					
Буре вугілля (зокрема, брикети)	[так/ні]	[так/ні]					
Кокс	[так/ні]	[так/ні]					
Антрацити	[так/ні]	[так/ні]					
Брикетовані суміші викопного палива	[так/ні]	[так/ні]					
Інше викопне паливо	[так/ні]	[так/ні]					
Брикетовані суміші з біомаси (30–70 %) з викопного палива	[так/ні]	[так/ні]					
Інші суміші біомаси та викопного палива	[так/ні]	[так/ні]					
Характеристики при роботі лише з первинним паливом:							
Елемент	Символ	Значення	Одиниця вимірювання	Елемент	Символ	Значення	Одиниця вимірювання
Корисна тепловіддача				Корисна ефективність			
За номінальної теплової потужності	$P_n^{(3)}$	х, х	кВт	За номінальної теплової потужності	η_n	х, х	%
За [30 %/50 %] від номінальної теплової потужності, якщо застосовується	P_p	[х, х / Н.Д.]	кВт	За [30 %/50 %] від номінальної теплової потужності, якщо застосовується	η_p	[х, х / Н.Д.]	%
Для когенераційних твердопаливних котлів:				Споживання електричної енергії			

Електрична ефективність				допоміжними агрегатами			
				За номінальн ої теплової потужності	$EI_{\max}$	х, ххх	кВт
За номінальної теплової потужності	$\eta_{el,p}$	х, х	%	За [30 %/50 %] від номінальної теплової потужності, якщо застосовує ться	$EI_{\min}$	[х, х / Н.Д.]	кВт
				Вбудованого допоміжного обладнання для зниження викидів, якщо застосовується		[х, х / Н.Д.]	кВт
				У режимі очікування	P_{SB}	х, ххх	кВт
Контактні дані				Назва і адреса виробника чи його уповноваженого представника.			

(¹) Об'єм резервуара = $45 \times P_r \times (1 - 2,7 / P_r)$ або 300 літрів, залежно від того, що більше; де P_r вказано кВт

(²) Об'єм резервуара = $20 \times P_r$ де P_r вказано в кВт

(³) Для первинного палива P_n дорівнює P_r

(⁴) ТЧ = тверді частки, ГОС = газоподібні органічні сполуки, СО = монооксид вуглецю, NO_x = оксиди азоту

Гура К.Ю.

Вимірювання та розрахунки відповідності вимогам до екодизайну

1. Для цілей відповідності та верифікації відповідності вимогам цього Технічного регламенту вимірювання та розрахунки проводяться із застосуванням стандартів з переліку національних стандартів, відповідність яким надає презумпцію відповідності твердопаливних котлів вимогам Технічного регламенту із застосуванням надійних, точних і відтворюваних методів, які враховують загальновизнані сучасні методи. Зазначені методи повинні відповідати умовам та технічним параметрам, викладеним у пунктах 2-5 цього додатка.

2. Загальні умови вимірювань та розрахунків:

— твердопаливні котли потрібно випробовувати на рекомендоване паливо та будь-яке інше придатне паливо, вказане в таблиці 1 додатка 2 до цього Технічного регламенту, за винятком того, що котли, випробувані на деревні відходи зі вмістом вологи понад 35%, які відповідають застосовним вимогам, можна вважати відповідними таким вимогам для деревних відходів зі вмістом вологи у 15-35%, та вони не потребують випробувань на деревні відходи зі вмістом вологи у 15-35%;

— декларовані значення сезонної енергоефективності обігріву приміщень та сезонних викидів під час обігріву приміщень потрібно округлювати до найближчого цілого числа;

— будь-який твердопаливний теплогенератор, розроблений для твердопаливного котла, та будь-який корпус твердопаливного котла, що його буде оснащено таким теплогенератором, підлягає випробуванню з придатним корпусом твердопаливного котла та теплогенератором, відповідно.

3. Загальні умови щодо сезонної енергоефективності обігріву приміщень:

— показники корисної ефективності η_n , η_p та значення корисної тепловіддачі P_n , P_p підлягають вимірюванню у відповідних випадках. Для когенераційних твердопаливних котлів також вимірюють значення електроефективності $\eta_{el,n}$;

— сезонна енергоефективність обігріву приміщень η_s має бути розрахована як сезонна енергоефективність обігріву приміщень в активному режимі η_{son} , скоригована з урахуванням факторів роботи терморегуляторів, споживання електричної енергії резервними агрегатами та, для когенераційних твердопаливних котлів, з додаванням електроефективності, помноженої на коефіцієнт конверсії СС у 2,5;

— споживання електричної енергії необхідно помножити на коефіцієнт конверсії СС у 2,5.

4. Спеціальні умови щодо сезонної енергоефективності обігріву приміщень:

а) сезонна енергоефективність обігріву приміщень η_s визначається як:

$$\eta_s = \eta_{\text{son}} - F(1) - F(2) + F(3)$$

де:

η_{son} — це виражена в процентному співвідношенні сезонна енергоефективність обігріву приміщень в активному режимі, розрахована, як визначено в пункті 4 (б) цього додатка;

$F(1)$ — враховує втрату сезонної енергоефективності обігріву приміщень через скориговані фактори роботи терморегуляторів; $F(1) = 3\%$;

$F(2)$ — враховує негативний фактор впливу споживання електричної енергії резервними агрегатами на сезонну енергоефективність обігріву приміщень, виражений в процентному співвідношенні та розрахований, як визначено в пункті 4 (в) цього додатка;

$F(3)$ — враховує позитивний фактор впливу електроефективності когенераційних твердопаливних котлів на сезонну енергоефективність обігріву приміщень, виражений у процентному (%) співвідношенні та розрахований таким чином:

$$F(3) = 2,5 \times \eta_{\text{ln}, n}$$

б) сезонну енергоефективність обігріву приміщень в активному режимі, η_{son} , розраховують таким чином:

— для твердопаливних котлів з ручним завантаженням, здатних працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності, та для твердопаливних котлів з автоматичною подачею:

$$\eta_{\text{son}} = 0,85 \times \eta_p + 0,15 \times \eta_n$$

— для твердопаливних котлів з ручною подачею, нездатних працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності або менше, та для когенераційних твердопаливних котлів:

$$\eta_{\text{son}} = \eta_n$$

в) $F(2)$ розраховують таким чином:

— для твердопаливних котлів з ручною подачею, здатних працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності, та для твердопаливних котлів з автоматичною подачею:

$$F(2) = 2,5 \times (0,15 \times e_{\text{max}} + 0,85 \times e_{\text{min}} + 1,3 \times P_{\text{SB}}) / (0,15 \times P_n + 0,85 \times P_p)$$

— для твердопаливних котлів з ручною подачею, нездатних працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності або менше, та для когенераційних твердопаливних котлів:

$$F(2) = 2,5 \times (e_{\text{max}} + 1,3 \times P_{\text{SB}}) / P_n$$

5. Обчислення вищої теплотворної здатності.

Вища теплотворна здатність (GCV) має бути виведена з вищої теплотворної здатності без вологи (GCV_{mf}) шляхом застосування такого перетворення:

$$GCV = GCV_{mf} \times (1 - M)$$

де:

GCV та GCV_{mf} виражені в мегаджоулях на кілограм;

M — це вміст вологи в паливі, виражений як пропорція.

6. Сезонні викиди під час обігріву приміщень.

Викиди твердих часток, газоподібних органічних сполук, монооксиду вуглецю та оксидів азоту має стандартизоване вираження до сухої основи паливного газу при 10% кисню та за стандартних умов: 0°C та 1013 мілібар.

Сезонні викиди під час обігріву приміщень E_s, відповідно, твердих часток, газоподібних органічних сполук, монооксиду вуглецю та оксидів азоту розраховують таким чином:

а) для твердопаливних котлів з ручною подачею, здатних працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності, та для твердопаливних котлів з автоматичною подачею:

$$E_s = 0,85 \times E_{s,p} + 0,15 \times E_{s,n}$$

б) для твердопаливних котлів з ручною подачею, нездатних працювати в безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності або менше, та для когенераційних твердопаливних котлів:

$$E_s = E_{s,n}$$

де:

E_{s,p} — це викиди, відповідно, твердих часток, газоподібних органічних сполук, монооксиду вуглецю та оксидів азоту, виміряні при 30% або 50% номінальної теплової потужності, залежно від ситуації;

E_{s,n} — це викиди, відповідно, твердих часток, газоподібних органічних сполук, монооксиду вуглецю та оксидів азоту, виміряні при номінальній тепловій потужності;

в) викиди твердих часток вимірюють гравіметричним методом, виключаючи будь-які тверді частки, утворені газоподібними органічними сполуками при змішуванні паливного газу з навколишнім повітрям.

г) викиди оксидів азоту має бути розраховано як суму викидів монооксиду азоту і діоксиду азоту та виражено в одиницях діоксиду азоту.

К. Гуря

Процедура верифікації для цілей ринкового нагляду

При здійсненні перевірок у цілях ринкового нагляду, вказаних у пункті 17 Технічного регламенту щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2018 року № 804 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2678), органи державного ринкового нагляду повинні застосовувати зазначену нижче процедуру верифікації відповідності вимогам, визначеним у додатку 2 до цього Технічного регламенту:

1. Органи державного ринкового нагляду проводять випробування одного зразка кожної моделі. Зразок випробовують на один чи більше видів палива з характеристиками в такому ж діапазоні, як і у виду(ів) палива, використаних виробником для проведення вимірювань згідно з додатком 3 до цього Технічного регламенту.

2. Модель вважають такою, що відповідає застосованим вимогам, визначеним у додатку 2 до цього Технічного регламенту, якщо:

а) значення, вказані в технічній документації, відповідають вимогам, визначеним у додатку 2 до цього Технічного регламенту;

б) випробування параметрів моделі, перелічених у таблиці 2 цього додатка, демонструє відповідність за всіма цими параметрами.

3. Якщо результату, вказаного в пункті 2(а) цього додатка, не досягнуто, модель та всі інші рівноцінні моделі вважають такими, що не відповідають цьому Технічному регламенту. Якщо результату, вказаного в пункті 2(б) цього додатка, не досягнуто, органи державного ринкового нагляду довільно вибирають три додаткові зразки цієї ж моделі для тестування. Як альтернатива, три додаткові вибрані зразки можуть бути однієї чи декількох рівноцінних моделей, перелічених як еквівалентні продукти в технічній документації виробника.

4. Модель вважають такою, що відповідає застосованим вимогам, визначеним у додатку 2 до цього Технічного регламенту, якщо випробування параметрів моделі, перелічених у таблиці 2 цього додатка, демонструє відповідність за усіма цими параметрами.

5. Якщо результатів, вказаних у пункті 4 цього додатка, не досягнуто, модель та всі інші рівноцінні моделі вважають такими, що не відповідають цьому Технічному регламенту. Органи державного ринкового нагляду

повинні надати результати випробувань та іншу відповідну інформацію впродовж одного місяця з моменту ухвалення рішення про невідповідність моделі.

Органи державного ринкового нагляду використовують методи вимірювання та розрахунку, визначені у додатку 3 до цього Технічного регламенту. Допустимі відхилення для цілей верифікації, визначені в цьому додатку, стосуються лише верифікації виміряних параметрів з боку органів державного ринкового нагляду та не повинні бути використані виробником чи імпортером як дозволене допустиме відхилення для встановлення значень в технічній документації.

Таблиця 2

Параметри	Допустимі відхилення для цілей верифікації
Сезонна енергоефективність обігріву приміщень, η_s	Визначене значення (¹) не більше ніж на 4% нижче за заявлене для зразка значення.
Викиди твердих часток	Визначене значення (¹) не більше ніж на 9 мг/м ³ вище за заявлене для зразка значення.
Викиди газоподібних органічних сполук	Визначене значення (¹) не більше ніж на 7 мг/м ³ вище за заявлене для зразка значення.
Викиди монооксиду вуглецю	Визначене значення (¹) не більше ніж на 30 мг/м ³ вище за заявлене для зразка значення.
Викиди оксидів азоту	Визначене значення (¹) не більше ніж на 30 мг/м ³ вище за заявлене для зразка значення.

(¹) У разі випробування трьох додаткових зразків, як передбачено пунктом 3 цього додатка, середнє арифметичне трьох визначених значень.

 К. Гура

Додаток 5
до Технічного регламенту
щодо вимог до екодизайну
для твердопаливних котлів

Орієнтовні еталонні показники

Орієнтовні еталонні показники для найкращої доступної на ринку технології для твердопаливних котлів на момент набуття чинності цим Технічним регламентом є такими.

На момент набуття чинності цим Технічним регламентом жоден твердопаливний котел не було визнано таким, що відповідає усім значенням, вказаним у пунктах 1 і 2 цього додатка. Кілька твердопаливних котлів відповідали одному чи кільком із цих значень:

1. Щодо сезонної енергоефективності обігріву приміщень: 96% для когенераційних твердопаливних котлів, 90% для котлів-конденсаторів та 84% для інших типів твердопаливних котлів.

2. Щодо сезонних викидів під час обігріву приміщень:

а) 2 мг/м^3 твердих часток для котлів на біомасі; 10 мг/м^3 для котлів на викопному паливі;

б) 1 мг/м^3 газоподібних органічних сполук;

в) 6 мг/м^3 монооксиду вуглецю;

г) 97 мг/м^3 оксидів азоту для котлів на біомасі; 170 мг/м^3 для котлів на викопному паливі.

Еталонні показники, зазначені в пунктах 1 і 2(а) – (г) цього додатка, не обов'язково мають на увазі, що поєднання цих значень є досяжним для одного і того самого твердопаливного котла. Прикладом вдалого поєднання є наявна модель котла із сезонною енергоефективністю обігріву приміщень на рівні 81% і сезонними викидами твердих часток під час обігріву приміщень на рівні 7 мг/м^3 , газоподібних органічних сполук 2 мг/м^3 , монооксиду вуглецю 6 мг/м^3 та оксидів азоту 120 мг/м^3 .

 К. Гуря

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для
твердопаливних котлів»

1. Мета

Основною метою прийняття проєкту наказу є регламентація вимог до екодизайну твердопаливних котлів відповідно до оновленого законодавства ЄС.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які забезпечували б створення системи вимог до екодизайну для твердопаливних котлів, визначеної на міжнародному рівні, що створить умови для поступової ліквідації на споживчому ринку України енергоємних товарів.

У 2015 році Європейським Союзом прийнято Регламент Комісії (ЄС) № 2015/1189 від 28 квітня 2015 року стосовно вимог щодо екодизайну для твердопаливних котлів.

Встановлення вимог до екодизайну енергоспоживчих продуктів представляє собою покращення енергетичних та екологічних характеристик продукції, що має за мету поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на навколишнє природне середовище.

З огляду на викладене виникла необхідність затвердження Технічного регламенту щодо встановлення вимог до екодизайну для твердопаливних котлів.

3. Основні положення проєкту акта

Затвердження технічних регламентів з екодизайну дозволить поступово усувати з ринку популярні товари, що задають найбільшого негативного впливу на оточуюче середовище та зменшить рівень енергетичного споживання.

Технічні регламенти з екодизайну передбачають розгляд всіх впливів на навколишнє середовище протягом всього життєвого циклу продукту – починаючи від концепції, проектування, виробництва, використання і до утилізації, але на сьогоднішній день, як правило, вони орієнтовані на енергоспоживання тільки у фазі використання готової продукції і встановлюють мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії задовольняли вимогам до обов'язкових рівнів енергоефективності.

4. Правові аспекти

Запровадження в Україні системи встановлення вимог до екодизайну є вимогою Європейського Союзу, відповідно до Угоди про асоціацію Україна – ЄС (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики,

включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України - ЄС).

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів» розроблено на виконання частини другої статті 8 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади здійснюють функції технічного регулювання», постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат. Всі видатки по заходах з впровадження Технічного регламенту будуть здійснюватися в межах коштів, передбачених головними розпорядниками на відповідний бюджетний рік.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної та не надсилався на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Крім того, реалізація акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами.

Консультації із заінтересованими сторонами стосовно проекту акта не проводилися.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. Проект акта не впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містить ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створює підстави для дискримінації, не стосується інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна, громадська гендерно-правова та цифрова експертизи не проводились.

Проект акта стосується зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також у рамках Протоколу про приєднання до Договору про заснування Енергетичного

Співтовариства, Україна впроваджує встановлення вимог з екодизайну відповідно до оновленого законодавства ЄС.

Проект потребує надсилання до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації акта на:

ринкове середовище: не матиме негативного впливу на ринкове середовище;

забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави: для держави вигодами від прийняття акта буде зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання та зменшення впливу на навколишнє середовище, за рахунок збільшення кількості енергоефективних та екологічних товарів на ринку, для суб'єктів господарювання - можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоспоживчих продуктів, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки») та для громадян – зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та тривалий строк експлуатації;

підвищення чи зниження спроможності територіальних громад: не буде мати негативного впливу;

ринок праці та рівень зайнятості населення: не впливає;

екологію та навколишнє природне середовище: не буде мати негативного впливу;

Проект є регуляторним актом.

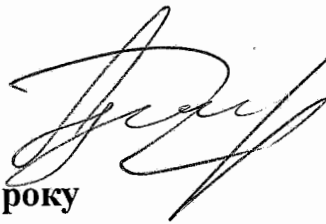
Прийняття проекту акта дозволить підвищити енергоефективність української економіки через стимулювання наявності на ринку України енергоефективних твердопаливних котлів шляхом обмеження доступу на ринок неенергоефективних товарів. Після прийняття акта буде забезпечено покращення енергетичних характеристик твердопаливних котлів, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних твердопаливних котлів.

Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Вітчизняні виробники твердопаливних котлів	Збільшення конкурентоздатності та прибутків з виробництва та продажу енергоефективних твердопаливних котлів та	Прийняття акта забезпечить регламентацію правових можливостей для виробників твердопаливних котлів. Вітчизняні підприємства зможуть мати рівні конкурентні можливості з

	експорт продукції на ринки України та ЄС Покращення іміджу підприємств, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання. Підвищення якості продукції з огляду на необхідність конкурувати з іноземними виробниками як на внутрішньому так і на зовнішньому ринку.	європейськими виробниками твердопаливних котлів. При цьому, нові норми регламенту призведуть до незначного збільшення собівартості твердопаливних котлів, що сприятиме зростанню грошових надходжень виробникам енергоефективної продукції, а також в подальшому до витіснення з ринку неенергоефективних твердопаливних котлів.
Іноземні виробники та імпортери твердопаливних котлів з інших країн	Збільшення продажів енергоефективних твердопаливних котлів на ринку України у порівнянні з виробниками неенергоефективної продукції.	Імпортери будуть зобов'язані імпортувати на ринок України тільки ті твердопаливні котли, що відповідатимуть вимогам технічного регламенту з екодизайну.
Покупці твердопаливних котлів	Зменшення витрат та споживання електричної енергії. Довший термін експлуатації твердопаливних котлів. Збільшення якості продукції та в перспективі зниження ціни на неї, як результат конкуренції українських та іноземних виробників.	Прийняття акта сприятиме введенню в обіг лише енергоефективних товарів. При незначному збільшенні ціни приладів, буде досягнуто значне зменшення споживання електроенергії, а також збільшено термін експлуатації таких приладів, що сприятиме значній економії коштів покупців.

**Т.в.о Голови
Держенергоефективності**

Костянтин ГУРА

« _____ » _____ 2021 року

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до
екодизайну для твердопаливних котлів»

I. Визначення проблеми

Енергія, спожита твердопаливними котлами та зокрема інтегрованими у котельні обігрівальними комплексами на твердому паливі, допоміжними обігрівачами, терморегуляторами та приладами на сонячній енергії складає значну частку у загальному обсязі споживання енергії кінцевими споживачами. Можливості для скорочення споживання енергії та впливу на довкілля є значними. Тому твердопаливні котли повинні підпадати під вимоги до екодизайну.

Основними екологічними аспектами розглянутої продукції, визначеними в якості ключових для цілей цього Технічного регламенту, є споживання енергії у фазі експлуатації та викиди твердих частинок (пилу), органічних газоподібних сполук, оксиду вуглецю та оксидів азоту. Очікується, що річний обсяг енергоспоживання твердопаливних котлів, у Європейському Союзі у 2030 році передбачається на рівні 530 петаджоулів (ПДж) (приблизно 12,7 мільйонів тон нафтового еквіваленту «Mtoe»), а річний обсяг викидів передбачається на рівні 25 кілотонн (кт) твердих часток, 25 тис. тон газоподібних органічних сполук і 292 тис. тон монооксиду вуглецю.

Прогнозують також зростання викидів оксидів азоту внаслідок можливих нових конструктивних рішень твердопаливних котлів, спрямованих на підвищення енергоефективності та зниження рівня органічних викидів.

Споживання енергії та викиди твердопаливних котлів можна зменшити, застосовуючи існуючі патентовані технології без збільшення сукупних витрат на придбання та експлуатацію цих продуктів.

За оцінками експертів, до 2030 року сукупний ефект вимог до екодизайну, викладений у Регламенті Комісії (ЄС) 2015/1189 та у Делегованому регламенті Комісії (ЄС) № 2015/1187, призведе до щорічної економії енергії приблизно 18 ПДж (приблизно 0,4 Mtoe), разом із відповідним зменшенням викидів вуглекислого газу ('CO₂') приблизно на 0,2 млн. т, зменшенням на 10 т в твердих частинках, 14 тис. т в органічних газоподібних сполуках та 130 тис. т в оксиді вуглецю.

Вимоги до екодизайну повинні гармонізувати вимогам щодо споживання енергії та викидів для твердопаливних котлів, щоб внутрішній ринок працював краще та з метою покращення екологічних показників цих продуктів.

Тому, у 2015 році Європейським Союзом прийнято Регламент Комісії (ЄС) № 2015/1189 від 28 квітня 2015 року, про імплементацію Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно вимог екодизайну котлів на твердому паливі.

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які забезпечували б скорочення споживання енергетичних ресурсів твердопаливними котлами, встановлення мінімальних стандартів щодо їх енергоефективності, збільшення кількості енергоефективних вищезазначених виробів на ринку.

Основними втратами для України, якщо залишити ситуацію без змін, будуть:

- втрата можливості досягти щорічної економії енергії, зменшення викидів вуглекислого газу, твердих частинках в органічних газоподібних сполуках та в оксиді вуглецю.

- не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо енергоефективності продукту. Це означає, що можливість продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.

Враховуючи той факт, що в Україні ситуація із надмірним енергоспоживанням та викидами твердих часток (пилу), газоподібних органічних сполук, монооксиду вуглецю та оксидів азоту твердопаливними котлами подібна до ситуації в Європейському Союзі, а також є великий потенціал до економії енергетичних ресурсів, виникла необхідність врегулювання зазначеної ситуації шляхом прийняття Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів.

Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам до екодизайну на ринок ЄС.

Крім того, імплементація вимог Європейського Союзу стосовно встановлення вимог з екодизайну для твердопаливних котлів, передбачено пунктом 720¹² Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.17 № 1106.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
<i>Громадяни</i>	Так	-
<i>Держава</i>	Так	-
<i>Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва</i>	Так	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки вони відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю прийняття проекту постанови є забезпечити покращення енергетичних та екологічних характеристик твердопаливних котлів, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання, а також зменшить рівень енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

Прийняття проекту постанови забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей державного регулювання неможливе. Обрання цього способу не дасть змоги виробникам в повній мірі виконувати вимоги прийнятих Технічних регламентів. Зобов'язання щодо приведення у відповідність законодавства України до європейського не будуть виконані, що може призвести до погіршення політичних та економічних відносин з європейським співтовариством. На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись, виходячи з інтересів держави та суб'єктів господарювання.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Забезпечує досягнення цілей державного регулювання. Забезпечує збалансовані умови для збільшення інвестицій, підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності, а також покращення конкурентного середовища як ключового економічного чинника. Зменшення впливу на навколишнє середовище і споживання енергії спрямоване на підвищення енергоефективності та зниження органічних викидів, тривалий строк експлуатації. Збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Створення бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС. Відсутність європейського підходу до енергоефективності

		твердопаливних котлів. Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що, у свою чергу, залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту. Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Усунення бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС. Гармонізація європейських стандартів та підходу до енергоефективності твердопаливних котлів. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоемності валового внутрішнього продукту.	Вартість твердопаливних котлів залежить від розміру і типу, та варіюється від 5000 до 30000 грн. Ця вартість збільшиться на 11%, для відповідності вимогам з екодизайну.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Надмірний рівень енергоспоживання, використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, а також короткий термін експлуатації.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Скорочення рівня енергоспоживання та викидів. Можливість досягти щорічної економії енергії приблизно 18 ПДж, разом із відповідними зменшення викидів вуглекислого газу (CO ₂) приблизно на 0,2 млн. тон, зменшення на 10 тон в твердих частинках, 14 тис. тон в органічних газоподібних сполуках та	Відсутні

	130 тис. тон в оксиді вуглецю. Таким чином, співвідношення вигоди-витрат від прийняття регуляторного акта становить 2:1.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	3	5	4	0	12
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	25%	42%	33%	0%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Відсутність можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть, а також відсутність можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої	Вартість твердопаливних котлів за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 5000 до 30000 грн. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 2,6 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості твердопаливних котлів до 2030 року оцінюється як 1,2 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди - витрат від прийняття регуляторного акта становить 2:1.

	економіки»).	Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.
--	--------------	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i> Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	0
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i> Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	89 424 000 (1 рік) 447 120 000 (5 років)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. <i>Залишити ситуацію без змін</i>	1	Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до: - загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту. - збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ . - відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу

		де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть; - відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»); - використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, - короткого терміну експлуатації.
Альтернатива 2. <i>Прийняття регуляторного акту</i>	4	Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоемності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂. Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»), зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання, довгий термін експлуатації.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Не видавати запропонованого регуляторного акту	Вигоди відсутні	150 млн. грн. Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та	Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України

		приведе до: - загально-державний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту. - збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂. - відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів, оскільки ціни на енергетичні ресурси зростатимуть; - відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»); - надмірної витрати за використання електричної енергії; - використання неефективного та	
--	--	--	--

		неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, -короткого терміну експлуатації.	
Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акту	2,6 млрд. грн. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ . Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип	89 424 000 грн	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.

	«зеленої економіки»), зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання, довгий термін експлуатації.		
--	--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Затвердження Технічного регламенту з екодизайну дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку України. Технічний регламент з екодизайну орієнтований на енергоспоживання тільки в фазі використання готової продукції і встановлює мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії задовольняли вимогам до обов'язкових рівнів енергоефективності.

Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо введення в обіг твердопаливних котлів та набирає чинності через 6 місяців з дня опублікування. Проте Технічним регламентом, також, встановлюються перехідні періоди для підприємств, а саме лише через 4,5 роки з дати набрання чинності цього Технічного регламенту застосовуються вимоги до екодизайну (вимоги до енергоефективності, до функціональних характеристик, до інформації про продукт).

Крім того, Європейським Банком Реконструкції та Розвитку в рамках Програми фінансування та передачі технологій для боротьби з кліматичними змінами (FINTECC) започатковано проект «Політики для стимулювання виробництва та передачі кліматичних технологій в Україні», який спрямований на фінансову підтримку у впровадженні в Україні вимог до екодизайну.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, так як нормативно-правовий акт передбачає встановлення технічних вимог, які є однаковими для великих, середніх та малих підприємств.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторного акта – відповідно до законодавства через шість місяців з дня його опублікування.

Також Технічним регламентом встановлюються перехідні періоди для підприємств, а саме лише через 4,5 роки з дати набрання чинності цього Технічного регламенту застосовуються вимоги до екодизайну (вимоги до енергоефективності, до функціональних характеристик, до інформації про продукт).

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Достатньо високий. Зокрема, проект постанови оприлюднений на офіційному сайті Міненерго та Держенергоефективності.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	12
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;	Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта складає 89 424 000 грн, а час – до трьох років.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості проведених перевірок	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості проведених перевірок.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості виявлених порушень	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості порушень.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості стягнень штрафів	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості стягнень штрафів.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" проект постанови оприлюднений для громадського обговорення на офіційному веб-сайті

Міненерго та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом, шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості енергоефективних приладів на ринку, за наступним графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через 4,5 роки після набрання чинності цим регуляторним актом, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через 5,5 років після набрання чинності цим регуляторним актом, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Т.в.о Голови

Держенергоефективності

Костянтин ГУРА

« _____ » _____ 2021 року

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	3 000 000	15 000 000
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	600 000	3 000 000
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	200 000	1 000 000
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	65 000	325 000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	65 000	325 000
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо -150 робіт+10 додаткових аркушів паперу*65 грн. /100 аркушів) гривень	72 000	360 000
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	3 000 000	15 000 000
8	Інше (вартість послуг лабораторій та органів з оцінки відповідності – випробування, сертифікати експертизи типу та роботи з оцінки відповідності – 150 робіт (декларацій відповідності на партію товару) на рік, додаткові витрати 1500 грн./робота), гривень	450 000	2 250 000
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	7 452 000	37 260 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання*, одиниць	12	12
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	89 424 000	447 120 000

**Для підрахунку витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, використовувався метод мінімальних можливих витрат.*

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ

проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів»

Ціллю прийняття проекту регуляторного акту є виконання зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію Україна-ЄС, в частині впровадження делегованих регламентів Комісії ЄС у сфері встановлення вимог до екодизайну.

Предметом правового регулювання проекту постанови Кабінету Міністрів України є затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів, який відповідає Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/1189 від 28 квітня 2015 року, стосовно вимог щодо екодизайну для твердопаливних котлів.

Вказаний Технічний регламент встановлює вимоги щодо вимог до екодизайну для твердопаливних котлів, з метою забезпечення вільного руху таких продуктів на ринку України та Європейського Союзу.

1. Поштова та електронна адреса розробника:

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України: 01001, м. Київ, пров. Музейний, 12; e-mail: standartsaee@gmail.com

2. Інформація про спосіб оприлюднення проекту регуляторного акта

Проект регуляторного акта оприлюднений в мережі Інтернет, адреса сторінки: www.sae.gov.ua, розділ «Діяльність», підрозділ «Регуляторна діяльність» та буде розміщений на <https://mpe.kmu.gov.ua/>.

Зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом 1 місяця, починаючи з дня опублікування регуляторного акта на веб-порталі www.sae.gov.ua та <https://mpe.kmu.gov.ua/>, в електронній формі на електронну адресу standartsaee@gmail.com та на адресу Державної регуляторної служби України: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. 254-56-73, e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

**Т.в.о. Голови
Держенергоефективності**

Костянтин ГУРА